

# Komentarz prawny

## Zmiany w przepisach dotyczących kwestii ocen oddziaływania inwestycji na środowisko.

Prezydent podpisał ustawę z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (dalej „Nowelizacja”). Głównym celem Nowelizacji jest usprawnienie procedur i postępowań administracyjnych – zarówno dla podmiotów planujących inwestycje wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, innych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a także podmiotów opracowujących dokumenty, które podlegają obowiązkowi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zmiany obejmują także organy administracji publicznej uczestniczące w procesie podejmowania rozstrzygnięć w tego typu sprawach. Nowelizacja ma również na celu zapewnienie zgodności polskich przepisów z wymogami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 roku zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Nowelizacja wprowadza zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej „Ustawa”),

która stanowi jeden z podstawowych aktów prawnych, regulujących kwestie ochrony środowiska w procesie inwestycyjnym. Zmienia także ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane oraz ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska. Zmiany wprowadzone w Ustawie dotyczą następujących trzech obszarów: 1) strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, 2) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz 3) transgranicznych ocen oddziaływania na środowisko.

Zmiany w zakresie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko mają na celu usprawnienie procedur poprzez rozszerzenie katalogu możliwości odstąpienia od przeprowadzania tych ocen, a także wprowadzenie przepisu, na mocy którego nie wymaga się ich przeprowadzania w przypadku projektów dokumentów przygotowywanych wyłącznie dla celów obrony narodowej lub obrony cywilnej oraz finansowych lub budżetowych, z wyłączeniem tych projektów, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszary Natura 2000. Nowelizacja wprowadza także obowiązek dostarczenia przez organ, który opracowuje dokument, informacji o uwarunkowaniach mających wpływ na rozstrzygnięcie. Ma to na celu usprawnienie rozpatrywania spraw związanych z rozważaniem zasadności przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko. W zakresie transgranicznych ocen oddziaływania na środowisko Nowelizacja znosi dotychczasowy obowiązek sporządzenia dokumentacji przez wnioskodawcę w językach wszystkich państw, na terytorium których może oddziaływać przedsięwzięcie. Obowiązek ten nadal będzie występował w przypadku istnienia zobowiązań wynikających z umów dwustronnych Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ocen oddziaływania na środowisko z danym państwem. W przypadku jednak braku uregulowań umownych w tym zakresie, gdy przedsięwzięcie oddziałuje na terytorium więcej niż dwóch państw, tłumaczenie będzie mogło być sporządzone w języku angielskim lub w języku urzędowym państwa uczestniczącego w procedurze.

Najwięcej zmian odnosi się do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nowelizacja zakłada między innymi likwidację postanowienia o braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W razie stwierdzenia braku takiego obowiązku organ zakończy postępowanie, wydając decyzję środowiskową. Ponadto, ubieganie się o wydłużenie terminu ważności decyzji środowiskowej nie będzie już obejmowało wymogu wykazania, że przedsięwzięcie przebiega etapowo. Wniosek w tej sprawie będzie mógł zostać złożony nie wcześniej niż w terminie 5 lat od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. Nowelizacja wprowadza regulę – odnoszącą się do wszystkich rodzajów przedsięwzięć – zgodnie z którą w przypadku, gdy liczba stron postępowania dotyczącego wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innego postępowania odnoszącego się do tej decyzji jest większa niż 10, wówczas zastosowanie będzie miał art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z tym przepisem zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej może nastąpić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej. Kolejną zmianę stanowi wprowadzenie określonej odległości – 100 metrów – od granicy terenu, na którym planowana jest realizacja inwestycji (bez względu na podział geodezyjny terenu), jako podstawowej przesłanki dla uznania terenu za obszar oddziaływania przedsięwzięcia. Jednocześnie jednak bez zmian pozostają pozostałe przesłanki. Obszarem oddziaływania przedsięwzięcia będą zatem również działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, a także działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem. Tym samym obszar oddziaływania przedsięwzięcia ustalany będzie w oparciu o stałe kryterium odległościowe oraz określone indywidualnie

kryterium dotyczące charakteru oddziaływania planowanej inwestycji. Następną istotną zmianą obejmuje sytuacje, w których nieruchomości znajdujące się na obszarze oddziaływania przedsięwzięcia mają nieuregulowany lub nieujawniony stan prawny. Nowelizacja wprowadza definicje nieuregulowanego oraz nieujawnionego stanu prawnego, a także przepis, zgodnie z którym nieuregulowany lub nieujawniony stan prawny takiej nieruchomości nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania oraz wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W takim przypadku do zawiadomień o decyzjach i innych czynnościach organu zastosowanie znajdzie art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wprowadzone zmiany powinny wpłynąć na usprawnienie i przyspieszenie procedury uzyskania decyzji środowiskowej, jak również na obniżenie kosztów postępowania. W rezultacie zaś powinny doprowadzić do skrócenia czasu uzyskania wszelkich pozwoleń, które są konieczne do rozpoczęcia realizacji inwestycji. Nowelizacja wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Małgorzata Fituch

Aplikant adwokacki

Kancelaria Adwokatów i Radców Prawnych

Miller, Canfield, W. Babicki, A. Chelchowski i Wspólnicy Sp.k.